



Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 779. Qualiter liberi ulterioris gradus, seu nepotes succedant ascendentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

8. R. Tertio: succedere nequeunt liberi naturales tantum, & non legitimi aut legitimati, quales dicuntur progeniti ex personis solutis tempore conceptionis ad contrahendum inter se non inhabilibus, matre vel concubina vel meretrice publica, aut pluribus ita exposita, ut pater eorum sciri nequeat, qui posteriores vulgo dicuntur spurii seu quæriti, hi enim quidem ab intestato æqualiter cum legitimè natis succedunt matribus (etsi eæ sint illustres, habeantque alios liberos legitimos) & ascendentibus maternæ lineæ. Carpz. *7. F. p. 2. c. 14. d. 58.* Lauterb. *l. c. §. 18.* pro ut constat ex *L. 1. §. 2. ff. unde cognitio. L. 1. §. 2. ff. ad S. C. Tertul. §. 3. Inst. l. 5. de SC. Orphitiam.* Patri verò nullatenus succedunt, si eo mortuo, legitima ejus proles vel nepos aut uxor legitima existat; quamvis iis arbitrato viri boni alimenta concedantur. Auth. *licet. c. de lib. natural. Novell. 89. c. 12. §. 6.* possitque pater illis unam unciam, vel si concubina sola sit, semiunciam relinquere vel donare. per *L. 2. de natural. liber. Lauterb. l. c.* Legitimis verò liberis, nepotibus & uxore deficientibus, pater quidem naturalibus talibus totam substantiam donare vel relinquere potest, ei tamen ab intestato non succedunt in solidum, sed præter alimentum capiunt sextam partem bonorum, seu duas uncias dividendas inter illos illegitimos & matrem eorum, ita ut una matri, altera prolibus relinquatur, vel, dum plures fuerint, mater unius filii, quotquot fuerint, accipiat partem, prout hæc in *Novel. 18. c. 5. & Novel. 89. c. 9.* habentur. Modò tamen pater ex una sola concubina habeat plures illos liberos; si enim ex diversis concubinis habeat illos, & illi & matres careant hoc beneficio in odium libidinis paternæ, ut Reiffenst. *h. t. n. 15.* juxta *Novel. 89. & Auth. licet. c. de natur. liber.* Et hæc quidem de filiis naturalibus primi gradus intelligenda; posteriores enim ex filio naturali ad avi immediatam successione non admittuntur. Gail, *L. 2. obs. 115. n. 1.* Lauterb. *§. 18.*

9. Resp. Quarto: liberi nati ex damnato concubitu, quales sunt, inter quos tempore conceptionis seu congressus matrimonium esse non potuisset, puta filii Presbyterorum, nati ex incestu vel adulterio, qui etsi Jure civili propriè spurii non sint; Jure tamen Canonico promiscuè cum natis ex publica meretrice veniunt nomine spuriorum; hi inquam nec patri nec matri (etiamsi hæc soluta seu libera fuisset) nec ulli ascendentium aut transversalium succedunt, etiamsi nulli legitimi existant; ita ut illis de Jure civili denegentur alimenta. Carpz. *p. 3. c. 14. d. 11. num. 3.* Gail, *L. 2. obs. 88. num. 1.* Lauterb. *l. c. §. 20.* juxta quod constat ex *Auth. ex complexu. c. de incest. nupt. Novel. 74. c. ult. Novel. 86. c. fin.* Quamvis rigor ille Juris civilis mitigatus sit Jure Canonico quò ad alimenta, ut ea illis à parentibus præstanda per. *c. 5. de eo, qui duxit in uxorem.* Gail, *l. c. num. 4.* Bachov. *ad Treutl. vol. 2. d. 16. ch. 3. lit. g.* Lauterb. *l. c.* Reiffenst. *h. t. n. 18.* Sic quoque Jure Bavarico statutum dicens, ut hujusmodi liberi ex bonis parentum alantur, saltem tandiu, donec ipsi labore manuum aut arte victum sibi comparare possint.

Quæst. 779. Qualiter liberi ulterioris gradus seu nepotes succedant ascendentibus.

1. Resp. Primo: nepos legitimus vivente suo patre ad avi successione non admittitur. Si verò cum descendentibus primi gradus concurrant secundi vel ulterioris gradus. v. g. si defunctus reliquerit Titium, & ex alio filio Cajo mortuo nepotes,

& ex tertio filio sempronio similiter mortuo pronepotes; nepotes hi & pronepotes succedunt ab intestato avo & avia una cum illorum filio Titio superflite, cum hoc tamen discrimine, ut hi succedant in stirpes. v. g. dividitur in hoc casu hæreditas avi in tres partes æquales, una obvenit ejus filio Titio, altera, quæ obventura fuisset ejus filio Cajo, si supervixisset, obvenit nepotibus avi ex Cajo filio relicti seu filiis Caji, inter eos, quotcumque tandem eorum sint, dividenda, utpote qui omnes simul sumpti repræsentant suum patrem nempe Cajum, Tertia pars, quæ obventura erat sempronio, obvenit pronepotibus avi, eorum patre, nempe sempronii filio mortuo, uti hæc sumuntur ex textibus, *§. 3. Inst. de hered. que ab intest. Novel. 118. & Auth. in successione. c. de suis & legit.* Atque ita etiam, si nullis existantibus liberis primi gradus existerent soli nepotes avi ex diversis liberis primi gradus, seu ex ejus filiis, omnes succedunt in stirpes, sive æqualis, sive inæqualis sint numeri, ita, ut, si eorum avus tres habuisset filios, & ex primo unum nepotem, ex secundo duos vel tres, ex tertio quatuor vel plures, ille unus nepos tantundem ex substantia avi acciperet, quàm isti tres vel quinque, eò quòd tam hi quàm isti non nisi portionem, quam eorum patrem, quem repræsentant, accepisset, accipiant. Idem dicendum, si plures in ulteriore gradu. v. g. pronepotes vel abnepotes existant (non enim hæc descendentium successio ab intestato limitatur, ut aliqui volunt, ad filios & nepotes, sed extenditur in infinitum, ut Vasq. *in opus. de testam. c. 4. §. 1. n. 13. de Lugo. Tom. 2. de 7. & 7. d. 24. num. 177.* cum Gomes.) sive æquali, sive inæquali numero, sive ejusdem, sive diversi gradus; cum quis eorum numerus suum semper repræsentet parentem, & non plus de hæreditate capiat ab intestato, quàm patrens eorum habuisset; ita ut pronepotes & abnepotes alique in quocumque gradu remotiore per liberos etiam primi gradus non excludantur à successione abavi & proavi. Circa quæ illud notandum; quòd si parens nepotum, nempe filius avi hæreditatem ab intestato adire nollet vel non posset, adhuc præfato modo succederent nepotes legitimi, ut contra Hunn. docent Haunold. *de 7. & 7. r. 5. c. 3. controuv. 2. n. 424.* Besold. Manz. Forster. quocitat & sequitur Reiffenst. *h. t. n. 12.* Arg. *L. 7. ff. de his qui sunt sui vel alien. jur.*

2. Resp. Secundo: nepotes naturales legitimati per subsequens matrimonium eodem modo, quo legitimè nati avo ab intestato succedunt; uti etiam de nepotibus legitimatis per rescriptum Principis idem proportionaliter dicendum, quod de liberis primi gradus ita legitimatis dictum *quæst. præced.* cum nomine liberorum etiam nepotes veniant, ubi jura specialiter aliud non disponunt. *L. liberorum. de V. S.* Pari quoque modo loquendum de nepotibus naturalibus non legitimatis, etiam spuriiis propriè talibus, quo locuti sumus de istiusmodi liberis primi gradus; nimirum quòd, licet succedant avia maternæ aliis ascendentibus ex linea materna secundum, *L. 8. ff. unde cognat.* avo verò paterno spurii propriè tales, nati nempe ex publica meretrice, nullatenus succedant; cum patrem certum nominare nequeant. Quòd idem de naturalibus non spuriiis, quòd & hi ne quidem in duabus uncias succedant avo paterno, dicunt Schneidevvin. *L. 3. tit. 1. de success. liber. natural. & alii.* Arg. *L. fin. c. de natural. liber.* Contrarium tamen, nimirum, quòd eodem modo succedant avo, quo filius naturalis patris suo, puta in duabus uncias, si nulli sint legitimi descendentes, nec uxor legitima, tenentibus Co-

var. de matrim. p. 2. c. 3. §. 4. n. 18. & aliis, eand. L. fin. aliter interpretantibus, de quo vide Reiffenst. h. 2. n. 26. de cetero circa hæc omnia, ut bene Idem monet, notandum dicta hæc de successione descendendum procedere de jure communi, dum interea statuta particularia & consuetudines locorum in pluribus habeant contrarium. v. g. quod alicubi primogeniti succedant, fœminæ cum masculis nobilibus non æqualiter succedant, sed contentæ esse debeant certa portione assignata per statuta vel de consuetudine. quod nepotes naturales cum legitimis existantibus avia maternæ ab intestato non succedant. de quo postremo specialiter testatur, Reiffenst.

Quest. 780. Qualiter ascendentes succedant descendentibus.

Resp. Deficientibus descendentibus omnibus, hoc est, liberis, nepotibus, abnepotibus, &c. in infinitum. sororibus, item fratribus germanis, sive ex eodem patre eademque matre progeniis, eorumque liberis; succedunt ab intestato ascendentes utriusque sexûs, pater & mater, avus & avia æquis portionibus, mediæ tate nimirum parte bonorum obvieniendi patri, & altera mediæ tate matri. idque, etiamsi omnia vel plura filiis seu descendentibus bona proveniant ab uno parentum. v. g. à linea paterna, ut de Lugo. Tom. 2. d. 24. n. 182. citatis Valq. & Molin. item Covar. in epitom. de success. ab intestatorum 2. Fachin. L. 6. contrrov. c. 4. Mynf. centur. 6. obs. 55. Pirh. h. t. num. 12. Lauterb. l. c. §. 25. cum probabilior contra Bart. ex ea ratione; quod bona semel acquisita, undecunque provenierint, consolidantur in aliis, ita ut unum patrimonium & hæreditatem efficiant; & quod *Auth. de hæredib. ab intest. venient.* Loquatur generaliter & indistinctè, utendo nomine hæreditatis. modò tamen bona, in quæ succeditur, sint allodialia; cum in feudalibus regulariter nulla sit successio. 2. feud. 50. Lauterb. l. c. §. 29. hoc ipsum tamen aliquas exceptiones pati dicens. Item cujuscunque sint conditionis ascendentes, sive nobiles, sive ignobiles. Lauterb. l. c. cum Carpz. p. 3. c. 17. d. 9. cum, ut Idem cum Fabr. in Cod. L. 6. tit. 31. d. 11. num. 7. in ascendentium successione, non dignitas, sed jus sanguinis & proximitatis consideretur. Item cujuscunque sint gradûs, etiam in infinitum; exclusis omnibus ex latere cognatis, exceptis, ut dictum, fratribus germanis. semper servato ordine majoris proximitatis, ita ut proximior semper excludat remotiorem, etiam sola matre existente. adeoque vivo defuncti filii patris, succedere nequeat avus illius, neque solus, neque unà cum patre, uti nec patre illius defuncto, matre superstite, succedere possit avus paternus, sed sola mater. Nichilque refert, sive descendens, cui succeditur, fuerit jam emancipatus, sive sub patria potestate ascendentis constitutus. prout hæc sumuntur potissimum ex *Novell. 118. c. 2.* per quam etiam correctum est jus antiquum, quo mater excludebatur à successione filiorum. & ita ferè quò ad hæc omnia de Lugo. l. c.

2. Resp. Secundò: si plures ascendentes sint ejusdem gradûs proximioris. v. g. secundi, ut avus paternus & avia paterna, avus maternus & avia materna sine fratribus & sororibus germanis; vel etiam unus solus cum aliis. v. g. cum avo & avia paterna solus avus, vel sola avia materna, vel è contra, omnes defuncto nepoti vel pronepoti succedunt æqualiter, non quidem in capita, sed in stirpes; ita

ut hæreditas dividatur in duas partes inter illos ascendentes, unaque cedat ascendentibus à patre defuncti, sive sint plures, sive pauciores, nimirum avo & avia paternis, vel soli avo, si is solus sit sine avia. altera ascendentibus à matre ejusdem, avo & avia maternæ, vel uni eorum, qui superstes est, pro ut hæc expressè disponuntur. in *Novell. 118. c. 2.*

3. Resp. Tertio: si cum ascendentibus æqualis gradûs existant germani fratres vel sorores defuncti, omnes succedunt æqualiter in capita; ita ut fiant portiones, quot sunt capita. v. g. existentibus patre & matre defuncti ejusque tribus fratribus, fiant quinque portiones. item mortuis patre & matre illius, existentibus avo & avia paternis unà cum avo materno & tribus ejus fratribus, fiant sex portiones, ut juxta sæpe. cit. *Novell. 118. c. 2.* Gl. communiter recepta. *ibi. v. promiss. Covar. l. c. n. 6. Fachin. L. 6. contrrov. c. 7. de Lugo. cit. d. 24. n. 79. Pirh. h. t. n. 14. juncto n. 15. Reiff. n. 31.* Huic posteriori casui non obstante, quòd in *cit. Novel.* dicatur, fratres succedere cum proximis gradu, quales quia non sunt avus & avia, sed pater & mater defuncti, in hoc casu videantur succedere soli fratres, nam in hoc casu avus & avia erunt proximi, quales in Jure. L. 92. ff. de V. S. dicuntur, quos nemo antecedit, uti in hoc casu mortuis patre & matre, avum & aviam superstites nemo antecederet; quin & his mortuis ab avus & ab avia dicendi sunt proximi. Porrò in ea portione, quam frater habet ex fratre defuncto, patrem aliosque ascendentes, in quorum fortè potestate est, non habere usumfructum, docet de Lugo. l. c. quem vide. uti etiam, si pater succedens filio, usumfructum, quem fortè in aliquibus bonis illius habuit, amittit, & portiones fratribus illius liberis seu pleno jure relinquere debet. Arg. *cit. Novel. 118. c. 2.* Lauterb. §. 25. quamvis, ut Idem, dum dicitur, remotiores excludi à proximioribus, id accipiendum de bonis filii propriis, non verò de bonis, quæ ad patrem vel avum jure patriæ potestatis pertinent; hæc enim solus retinet, etsi mater sola ex assè succederet. De cetero contrarium est in fratribus & sororibus utrinque non conjunctis, seu non germanis, sed uterinis, hi enim excluduntur ab ascendentibus. Pirh. *cit. n. 15. in fine.* Reiffenst. n. 32. juxta *Auth. defuncto c. ad SC. Trebell. & Arg. Auth. de hæred. c. 2. §. Novell. 118. c. 2.*

4. R. Quarto: succedunt quoque unà cum ascendentibus, puta, patre vel matre, avo vel avia dictorum fratrum germanorum liberi præ mortuis eorum parentibus, non tamen in capita sed in stirpes, sine differentia sexûs; quatenus nimirum jure representationis veniunt in locum parentum. Lauterb. §. 28. cum communi, uti expressè statuitur. *Novel. 127. c. 1.* per quam signatè corrigitur. *Novel. 118. c. 3.* proles tales à successione excludens. Licet autem hi fratrum filii unà cum parentibus & fratribus defuncti admittantur ad hæreditatem patris, si tamen soli existant sine alio fratre defuncti, non admitti illos, sed excludi ab ascendentibus per *Auth. ut fratrum filii. c. 1.* tradunt Cujac. ad *Novell. 118. Zoës. ad ff. de suis & legit. hæred. num. 28.* Perez. ad *tit. c. ad SC. Tertull.* Pirh. h. t. num. 14. Arg. *Novel. 127.* contrarium tenentibus Cyno. *tr. de success. ab intest. §. nunc ex hac. p. 2. num. 5. §. 9.* Forster. *de success. 3. c. 7.* Schneidev. L. 3. tit. 8. de *secund. grad. succed. num. 29.* Carpz. p. 3. c. 17. d. 4. num. 3. Gudelin. *de jur. nov. l. 2. c. 14.* Lauterb. l. c. §. 26. citatis pluribus aliis, dicens hanc sententiam in praxi esse receptiorem. item eandem